

LOCALITZACIÓ: A la dreta del camp de la Cadena de Fitor trobem dues pistes. Aleshores cal agafar la de més a la dreta que —en no massa bon estat— puja vers la serra de Cals. A 1 quilòmetre de distància, a l'esquerra i a pocs metres del camí, en la carena de la serra és situat aquest dolmen. Fàcil de trobar. És a 305 +/- 10 m s.n.m.

HISTÒRIA: Vicenç Piera i Tossetti i Miquel Torroella i Plaja comenten en un treball publicat l'any 1881 que temps enrera descobriren l'existència d'un "dolmen prehistòric" a Fitor amb motiu d'una de les seves excursions. No en donaren el nom però es referien al Dolmen dels Tres Peus, puix que l'any 1917 en la tercera edició d'aquesta obra tornaren a referir-se a aquest monument i en publicaren una fotografia. Així mateix informaren en aquesta darrera edició que hi havia quatre monuments megalítics dels que no donaren el nom. Els dòlmens coneguts a Fitor eren, a més del dels Tres Peus, el dels Tres Caires, el de la Serra de la Cals i el de la Roca de la Glà.

Joan Bautista Camós, de Palamós, va donar-ne notícia amb una fotografia a Francesc Carreras i Candi que el cità, sense haver-lo vist personalment, en una publicació de l'any 1905. Sembla que era emprat com a cabana, essent en part aparellat amb paret seca. Aquest mateix autor va citar-lo novament l'any 1911. També l'any 1911 Joaquim Botet i Sisó en publicà una primera fotografia. Manuel Cazorro i Ruiz va visitar-lo el juliol de l'any 1911 acompanyat del mestre de Palafrugell Josep Barceló i Matas i diversos socis de l'Ateneu d'aquella vila. Aquest autor el va publicar l'any 1912 amb una descripció, planta i fotografia. L'anomena Dolmen Gran de Fitor o Pedra dels Tres Peus. Pere Bosch i Gimpera l'any 1919 el classificà entre les cistes rectangulars.

L'any 1922 Antoni Rovira i Virgili reproduí la planta i la fotografia de Cazorro de l'any 1912. Lluís Pericot i Garcia en la seva tesi de l'any 1925 el classifica entre les cistes. Diu que fou excavat per Alfred Klaebisch i que desconeix el resultat de l'excavació. També informa que M. Pallarés hi va trobar un fragment de ceràmica argàrica. Josep de Calassanç Serra-Ràfols el cità l'any 1930. Lluís Pericot i Garcia va publicar-ne una fotografia l'any 1934 i en la revisió de la seva tesi de l'any 1950 el classifica entre les cistes semitancades o tancades. Precisa que Pallarés hi va trobar un fragment de vas de perfil carenat.

Francesc Carreras i Candi el tornà a citar l'any 1940. L'any 1946 Joaquim Pla i Cargol en

publicà una fotografia i Joan Sales, tres altres fotografies l'any 1963. Lluís Esteva i Cruañas el publicà -sense excavar-lo- amb bones planimetries l'any 1965. Hi trobà un fragment de ceràmica basta de color marró clar amb grans de quars com a desgrassant. El classifica com un dolmen de cambra de tendència poligonal. Així mateix informa que Alfred Klaebisch va dir-li que no havia excavat mai cap dolmen de Fitor. Miquel Cura i Morera i Josep Castella i Camp l'any 1977 el classificaren com un sepulcre de corredor de cambra poligonal.

L'any 1977 Joan Badia i Homs el ressenyà i en publicà una fotografia. També el cità l'any 1981 amb fotografia. Anna Maria Rauret publicà una altra fotografia l'any 1978. Josep Tarrús i Galter, Josep Castells i Camp, Júlia Chinchilla i Sánchez i Rosó Vilardell i Pascual l'any 1984 el classificaren com una cambra simple subcircular. Enriqueta Pons i Brun l'any 1987 el publicà com una cambra simple amb una fotografia.

Els autors de Girona pas a pas el citaren l'any 1988.

DESCRIPCIÓ: Es tracta d'un sepulcre de corredor de cambra rectangular gran o d'una galeria catalana en U feta de lloses de pissarra. Del túmul artificial de tendència circular, terraplenat artificialment vers llevant i migdia amb blocs ajaguts, en queden restes visibles.

La seva entrada és orientada al nord-est ($70 \pm 5^\circ$).

La cambra amida interiorment 2,40 m de llarg per 1,40 m d'ample, per 1,20 m d'altura màxima.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: Actualment (5-V-89) el dolmen conserva la seva cambra formada per 6 lloses i la gran coberta "in situ". Vora les lloses de migdia hi ha a terra restes de lloses possiblement de la cambra. Les dues lloses més properes al passadís -actualment no visible- que encara s'observen en posició vertical en la fotografia de Cazurro, són avui inclinades vers l'interior de la cambra, tocant-se una amb l'altra. Això fou degut a les excavacions incontrolades que patí el monument. El dolmen estava lleugerament atrinxerat en el terreny vers ponent. Del túmul que cobria l'estructura interna i del peristàlit de blocs ajaguts en resten testimonis vists.

MATERIALS ARQUEOLÒGICS: Només els fragments ja citats trobats per Pallarés i Esteva.

CRONOLOGIA: Pel tipus arquitectònic del sepulcre, podem deduir que fou construït vers 3000-2500 a.C.